

HRVATSKI VOJNIK

Broj 2. Godina I. 8. listopada 2004. www.hrvatski-vojnik.hr

CIJENA 7 KN

PRINTED IN CROATIA
ISSN 1330 - 500X



€ 2,10•CAD 3,00•AUD 3,30•USA 2,00•CHF 3,50•SIT 430,00•SEK 7,00•NOK 17,00•DKK 15,50•GBP 1,30



Prošireni sastanak načelnika GSOS-a država
potpisnica Američko-jadranske povelje

Sanitetski tim u misiji ISAF

REPORTAŽA

Na slunjskom vojnem poligonu održana dvostrana taktička vježba
vojno-obavještajnih i izvidničkih postrojbi Hrvatske kopnene vojske

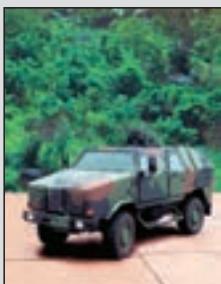


WASHINGTON/PASCAGOULA

Krštenje i umirovljenje

Usamo nekoliko dana američka je ratna mornarica izgubila jedno i dobila drugo plovilo. U zaslženu mirovinu premljena je raketna krstarica USS Ticonderoga (na slici). Od početka služenja 1983. godine brod je rabljen u mnogim operacijama, uključujući i Pustinjsku oluju. O koначnoj sudbini broda koji je povučen iz uporabe još nije odlučeno.

BEĆ



Austrija naručuje transportere Dingo 2

Uaustrijskom glavnom gradu potpisani je ugovor kojim se tvrtka Krauss-Maffei Wegmann obvezuje isporučiti austrijskom ministarstvu obrane dvadeset oklopnih transporterata Dingo 2. Riječ je o vozilima čije su glavne karakteristike polivalentnost i pokretljivost. Mogu smjestiti osmero potpuno opremljenih vojnika, postići punu brzinu od 90 km/h, te dolet od 1000 km s jednim punim rezervoarom goriva. Austrija je prva strana zemlja koja će rabiti to njemačko vozilo. Prvo će preuzeti u prosincu ove, a ostala tijekom 2005. godine.

CANBERRA

Završena obuka iračke obalne straže

Nakon obučnog razdoblja od šest mjeseci, iračkim teritorijalnim vodama zaplovit će pripadnici iračke obalne straže, sa zadaćama čuvanja iračke obale, plovnih kanala te važnih naftnih postrojenja stacioniranih u sjevernom Arapskom zaljevu. Obuka, koju su u suradnji s Britanicima, Amerikancima i Nizozemcima, proveli pripadnici Australiske



ratne mornarice uključivala je vježbe i učenje pomorskih vještina, stručnog rada, postupanja pri nešćama, te traženja i spašavanja.

LINKÖPING

Gripeni sve bliži Mađarskoj



Svečanost u prostorijama Saabove tvornice zrakoplova označila je početak posljedne faze proizvodnje prvog od

četrnaest zrakoplova Saab Gripen koje je naručila mađarska vlada. Riječ je o fazi koja će trajati oko četiri mjeseca i tijekom koje će se svi dijelovi uklopiti u trup zrakoplova, uključujući motor, radar, krila, rep i katapultirajuće sjedalo.

Nakon završetka proizvodnje, bojanja i testiranja na zemlji i u zraku, svi zrakoplovi bit će stavljeni na raspolažanje Mađarskoj između ožujka 2006. i prosinca 2007. godine.

Zadovoljstvo činjenicom da proizvodnja ulazi u završnicu iskazali su i nazočni mađarski veleposlanik u Švedskoj dr. Szoke, te Mats Hansson, koji je ispred Saaba zadužen za ovaj projekt.

FASLANE

Kanadani preuzeли podmornicu Upholder



Službenom ceremonijom u škotskoj luci Faslane, britanska podmornica HMS Upholder postala je kanadska podmornica HMCS Chicoutimi. Podmornica je posljednja od četiri klase Victoria koju je, sukladno ugovoru između dvije zemlje, preuzela Kanada.

Nakon dolaska u Kanadu pretpostavlja se da će se Chicoutimi odmah otisnuti na more, kako bi njezini novi podmorničari započeli s potrebnim privikavanjem i vježbama.

LONDON

Otočka podrška Aurori



Ministar znanosti Ujedinjenog Kraljevstva lord Sainsbury objavio je da će njegova zemlja dati svoj udio u sljedećoj fazi plana Aurora koji provodi Evropska svemirska agen-

cija (ESA). Riječ je o programu svemirskih istraživanja čiji je glavni cilj dugoročno istraživanje Sunčevog sustava, s namjerom dolaska ljudske posade na planet Mars 2033. godine.

Investicija od pet milijuna funti će uz doprinose drugih europskih zemalja omogućiti ESA-i da odredi daljnje korake Aurore, započne s pripremama za misije u kojima će se rabiti robotska tehnologija, te izradi troškovnik za prve misije koje bi uključile lansiranja.

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@morf.hr)Zamjenik glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vesna.pintaric@morf.hr)Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlasic@morf.hr)Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@morf.hr)Urednica rubrike: Marija Alvir
(marija.alvir@morf.hr)

Novinari: Leida Parlov, Milenka Pervan Stipić,

Domagoj Vlahović, Josipa Perica

Fotografi: Tomislav Brandt, Davor Kirin,
Dubravko KovačGrafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,
Predrag Belušić, Iva Dobravac

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morf.hr)

Lektor: Lidiya Bogišić

Redaktor: Danica Pajic

Korektor: Gordana Jelavić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 4568-699;

fax: 4551-852

Tajnica redakcije: Jasmina Augustić

tel: 4568-041;

fax: 4551-852

Preplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci
30101-620-2500-3281060.Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.,
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:
Služba za odnose s javnošću i informiranje),
žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj
165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pretplatnike da nakon uplate kopiju uplatnice
pošalju na adresu TISAK trgovacko d.d.
Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.**Tisak:**AKD Agencija za komercijalnu
djelatnost d.o.o., Zagreb, Savska 31

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska<http://www.hrvatski-vojnik.hr>

E-mail: hrvojnik@morf.hr

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2004.Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH**IZ SADRŽAJA****Sanitetski tim u misiji
ISAF**

"Potvrđujemo nužnost kontinuiranih reformi naših oružanih snaga radi dostizanja potrebne razine interoperabilnosti i zajedničkog djelovanja s partnerima i saveznicima unutar NATO-a..." stoji u zajedničkoj izjavi usuglašenoj na konferenciji na Brijunima

Strana 4**I nemoguće može onaj koji vjeruje**

Dvanaesti put zaredom, prve nedjelje u listopadu, hrvatski vojnici i policajci hodočastili su združeni u istoj vjeri našoj nebeskoj Majci i za-govornici u nacionalno marijansko svetište u Mariju Bistroru

**Strana 6****U vježbi "LAUFER 04" uspješno
primijenjen sustav MILES 2000**

Na južnom dijelu vojnog poligona "Eugen Kvaternik" u Slunjku, od 27. do 30. rujna održana je dvostrana taktička vježba "Laufer 04" u kojoj su sudjelovale sve vojno-obavještajne i izvidničke postrojbe Hrvatske kopnene vojske

Strana 12**Littoral Combat Ship - američke
korvete za 21. stoljeće**

Uvidjevši da su razarači i fregate, ma kako dobro opremljeni bili, preveliki brodovi za djelovanje u priobalnim vodama i malim morima, američka ratna mornarica je sredinom 2001. pokrenula program razvoja novog broda za nove uvjete ratovanja - Littoral Combat Ship

**Strana 22**

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT

Poruke sa sastanka

- zajednički sanitetski tim u misiji ISAF
- nužnost kontinuiranih reformi
- obveza svake zemlje izgraditi društvo u kojem će vladati tolerancija, sigurnost i stabilnost
- demokracija je pitanje vlastitog društva



Sanitetski tim u misiji ISAF

"Suglasni smo i podržavamo formiranje zajedničkog sanitetskog tima za sudjelovanje u NATO-ovoj misiji ISAF, što nam je i jedan od prioriteta sadašnje suradnje. Koordinacijom između nadležnih tijela Republike Albanije, Republike Hrvatske i Republike Makedonije radi izrade Memoranduma o razumijevanju, definirat će se pravni, administrativni i tehnički detalji angažiranja zajedničkog sanitetskog tima u misiji ISAF" (Iz zajedničke izjave načelnika glavnih stožera OS Republike Albanije, Hrvatske i Makedonije)

Snimio i napisao Željko STIPANOVIĆ

Potvrđujemo nužnost kontinuiranih reformi naših oružanih snaga radi dostizanja potrebne razine interoperabilnosti i zajedničkog djelovanja s partnerima i saveznicima unutar NATO-a te iskazujemo svoju odlučnost za dalnjim jačanjem međusobne suradnje na polju vojnih odno-

sa i dijeljenja stečenih iskustava s državama u regiji", stoji u zajedničkoj izjavi koju su nakon završenog trodnevног sastanka na Brijunima (30. rujna do 2. listopada) usuglasili i potpisali načelnici glavnih stožera oružanih snaga Republike Albanije, Hrvatske i Makedonije.

Sastanak načelnika glavnih stožera zemalja potpisnica Američko-jadranske povelje održan je u proširenom sastavu jer su skupu nazočili i načelnici glavnih stožera oružanih snaga Italije, Slovenije, Mađarske, načelnik stožera USEUCOM-a, te gosti, načelnici glavnih stožera oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore. Susret je svojom nazočnošću i obraćanjem gostima uveličao i dao mu još veću važnost hrvatski predsjednik Stjepan Mesić.

Zajednički cilj, isti problemi i napor

Na početku susreta nazočnima se obratio domaćin - načelnik Glavnog stožera OSRH general zbora Josip Lucić rekavši: "Republike Albanija, Hrvatska i Makedonija jasno su deklarirale kako vide vlastitu političku i sigurnosnu budućnost kao dio NATO-a i Europske unije. Zajedni-



■ Susret predsjednika Stjepana Mesića s visokim vojnim dužnosnicima



■ "Zajednički cilj, isti problemi i naporci koje činimo upućuju nas na zajedničke aktivnosti te razmjenu iskustva i uzajamnu pomoć", istaknuo je general Lucić

čki cilj, isti problemi i naporci koje činimo upućuju nas na zajedničke aktivnosti te razmjenu iskustva i uzajamnu pomoć. Iako će za pristupanje punopravnom članstvu biti odlučujuća individualna procjena svakog kandidata, vrlo važnu ulogu dajemo i davat ćemo uzajamnoj suradnji." Istaknuvši kako je obveza svake zemlje izgraditi društvo i oružane snage u kojima će vladati tolerancija, sigurnost i stabilnost te jačati suradnju, pomoći i povjerenje, general Lucić je dodao: "Kolektivna sigurnost podrazumijeva duboke promjene, ne samo političke i zakonodavne već i one obrambene. Redefiniranjem i preuzimanjem novih misija i zadaća za oružane snage, nameće se nužnost svim oružanim snagama, osim veće suradnje u području obuke, transparentnosti i razmijene informacija, opremanje i razvoj zasebnih sposobnosti potrebnih kako zbog zaštite vlastitog interesa i teritorija, tako i zbog zaštite i pomoći državama partnerima i Savezu". General Lucić je završio svoje obraćanje porukom svim sudionicima skupa: "Multikulturalnost, multi-etničnost i vjerska tolerancija, te razumijevanje posebnosti i raznolikosti mogu i trebaju biti dodatni doprinos međusobnom razumijevanju i pomaganju, kao i bilo gdje u svijetu". ■

Poveljom do bržeg i lakšeg pristupa NATO-u

"Suradnja uspostavljena pod okriljem Američko-jadranske povelje usmjerena je na što lakše i brže pristupanje njezinih potpisnika NATO savezu, ali i ka uključivanju u obrambene aktivnosti Europske unije", rekao je na početku svog obraćanja hrvatski predsjednik Stjepan Mesić i nastavio: "U ovom se trenutku Savez nalazi u procesu transformacije iz sustava kolektivne obrane u sustav kolektivne i kooperativne sigurnosti. Time njegove primarne misije postaju: upravljanje krizama, borba protiv terorizma i proliferacije oružja masovnog uništavanja, ali i nekih vrsta konvencionalnog oružja".

"Duboko sam uvjeren da je pravi odgovor na mnoge navedene prijetnje razvoj demokracije i suradnje. Na ovim se prostorima dugi vremena demokracija smatrala pitanjem drugih, a ne vlasitih društava, a prekogranična suradnja ambicijom za promjenom granica. Vjerujem da su oba pristupa stvar prošlosti, te da upravo suradnjom i razvojem demokratskih postulata možemo najučinkovitije raditi na dobrobiti vlastitih zemalja, te dati važan doprinos ujedinjenoj Europi", poručio je na kraju hrvatski Predsjednik. ■

Američko-jadranska povelja

Američko-jadranska povelja o partnerstvu jedina je politička struktura oblikovana nakon NATO sumita u Pragu 2002. Naime, nakon Praškog sumita NATO-a pojavila se ideja o pokretanju novog mehanizma suradnje između tri nepozvane članice MAP-a iz jugoistočne Europe, kako bi međusobnom suradnjom ubrzali svoj put prema integraciji u NATO, te su tako Albanija, Hrvatska i Makedonija uz potporu SAD-a predložile zajedničku suradnju po modelu baltičkih zemalja, nazvanu Američko-jadranska skupina - A3.

Usljedili su sastanci šefova država Albanije, Hrvatske i Makedonije 12. veljače 2003. i ministara vanjskih poslova 7. ožujka 2003., a potom su ministri vanjskih poslova SAD-a, Albanije, Hrvatske i Makedonije 2. svibnja 2003. u Tirani potpisali Američko-jadransku povelju o suradnji radi jačanja sigurnosti i stabilnosti kako bi se što prije ostvario zajednički cilj - uključenje u euroatlantske integracije.

U Preambuli Povelje se naglašava kako će se napredak triju zemalja procjenjivati prema individualnim postignućima na čemu je posebno inzistirala Hrvatska. Dokumentom se traži jačanje demokracije, prava manjina, borba protiv terorizma, prekograničnog kriminala i oružja za masovno uništenje i potiče reforme oružanih snaga u trima zemljama te njihovu vojnu suradnju.

Radi daljnog jačanja veza unutar američko-jadranskog partnerstva osnovana je Partnerska skupina koja se sastaje dva put godišnje ili češće, u jednom od gradova potpisnika Povelje, kako bi razmotrila postignuto i planirala buduće aktivnosti. Prvi je sastanak održan u Washingtonu 13. i 14. studenog 2003.

nakon kojeg su predstavnici četiriju zemalja usvojili Zajedničku izjavu, drugi je sastanak održan u Skopju 19. i 20. svibnja 2004. gdje je također usvojena Izjava u kojoj se navodi spremnost triju zemalja za brzi ulazak u NATO.

Zastupnički dom američkoga Kongresa 24. lipnja 2003. usvojio je Rezoluciju kojom se pohvaljuje potpisivanje Povelje te traži od NATO-a da države potpisnice Povelje pozove u svoje članstvo, a 30. ožujka 2004. Rezoluciju kojom se potiče NATO da razmotri pozivanje Albanije, Hrvatske i Makedonije u članstvo do 2007. godine. ■



"Ponovno hodočastimo u Mariju Bistrigu želeći naša nastojanja opet staviti pod okrilje najvjernije odvjetnice Hrvatske, tražeći baš ovdje najbolja rješenja u sadašnjim okolnostima", kazao je ministar pozvavši sve hodočasnike da ovo okupljanje bude poticaj za naše međusobno zblžavanje, da shvatimo kako smo poslati na pomoć jedan drugome te da tako izgradujemo i odnose u oružanim snagama



12. hodočašće vojnika i policajaca u Mariju Bistrigu

I nemoguće može onaj koji vjeruje

Vesna PINTARIĆ, snimili Dubravko KOVAČ, Davor KIRIN

Dvanaesti put zaređom, prve nedjelje u listopadu, hrvatski vojnici i policajci hodočastili su združeni u istoj vjeri našoj nebeskoj Majci i zagovornici u nacionalno marijansko svetište u Mariju Bistrigu. Kao i svake godine, na otvorenom prostoru ispred vanjskog oltara u svečani stroj stali su pripadnici počasne postrojbe, gardijskih i ostalih brigada Hrvatske vojske, povijesnih hrvatskih postrojbi, pripadnici policijskih i vatrogasnih postrojbi. Svečano misno slavlje koje je predvodio vojni biskup mons. Juraj Jezeri-

nac započelo je himnom Vojnog ordinarijata "Gospa velikog hrvatskog krsnog zavjeta" koju je izvela klapa HRM-a "Sv. Juraj" uz pratnju vojnog simfoniskog puhačkog orkestra.

Vjerom postojani izborili smo slobodu

Okupljenim vojnicima i redarstvenicima uvodnim govorom obratili su se na početak ministar obrane Berislav Rončević i unutarnjih poslova Marijan Mlinarić, obojica podsjetivši na sada već daleku 1993. i prvo vojno-policjsko hodočašće kada su u ovo svetište hodočastili

hrvatski branitelji s prvih crta bojišnice prikupljajući duhovnu snagu i jačajući svoju vjeru, tražeći blagoslov i zaštitu.

Bila su to vremena, kada je ministar Rončević, kada smo kao svoje najjače oružje imali samo vjeru i molitvu, ali upravo vjerom postojani izborili smo slobodu domovine. "I danas ponovno hodočastimo u Mariju Bistrigu želeći naša nastojanja opet staviti pod okrilje najvjernije odvjetnice Hrvatske, tražeći baš ovdje najbolja rješenja u sadašnjim okolnostima", kazao je ministar pozvavši sve hodočasnike da ovo



■ Svečano koncelebrirano misno slavlje predvodio je vojni biskup Juraj Jezerinac

■ "Naša sudbina samo je u našim rukama", istaknuo je mons. Jezerinac





okupljanje bude poticaj za naše međusobno zблиžavanje, da shvatimo da smo poslani biti na pomoć jedan drugome te da tako izgradujemo i odnose u oružanim snagama.

Ministar Mlinarić, istaknuvši odlučnost svih hrvatskih branitelja koji su uz Božju pomoć i zaštitu Majke Božje krenuli ne u rat, nego protiv rata i u obranu domovine, kazao je kako su upravo današnje misli i zahvale upućene najprije poginulim braniteljima, uz zavjet da će trajno njegovati spomen na njih moleći se da budu nagrađeni za svoju neseksčnost, hrabrost, ljubav i žrtvu. Dodao je kako sve ove godine dolazimo u ovo marijansko svetište moliti za duhovnu snagu kako bi svoje zadaće, obveze i odgovorne dužnosti u službi obavljali ne samo u skladu s

ustavom i zakonima, već i u skladu s Božjim zakonom i visokomoralnim ljudskim načelima.

Neće nas spasiti globalne asocijacije ili paktovi već snaga naše vjere

A koliko je nevjerljivatna snaga vjere, vjere u Isusa Krista, u propovijedi, govorio je mons. Jezerinac pozvavši sve hodočasnike da mole poput apostola: "Gospodine, umnoži nam vjeru!", jer kako je to zapisano u Evandelju, sve ono što je ljudima nemoguće, može izvesti onaj koji vjeruje. "Vjera je kvasac u svim vremenima. Ako jedna civilizacija napusti vjeru, ako izbací Božja iz svog života, ona počinje tonuti u nemoral i ropstvo. Ako mi danas ne bismo vjerovali Evandelju, cijela bi naša civilizacija krenula nizbrdo, jer mate-

rijalističko poimanje čovjeka stvara mentalitet koji odbacuje načela morala i briše razliku između dobra i zla", istaknuo je mons. Jezerinac dodavši kako se upravo iz života u Božjoj blizini može skupiti snaga za izvanredne pothvate, pothvate kakve su izveli i kojima su svoju vjeru posvjedočili naši branitelji. Oni nisu sumnjali ni strepili. To je put svetosti i danas, to je naš put vjere, kazao je mons. Jezerinac, posebice istaknuvši da se ne zavaravamo kako će nas spasiti globalne asocijacije ili paktovi, već je naša sudbina samo u našim rukama. Stoga je pozvao sve hodočasnike još jedanput na kraju svoje propovijedi na molitvu Majci Božjoj da obrati sve izgubljene te umnoži i učvrsti našu vjeru.

Nakon mise hodočas-

nici su se mogli poslužiti osvježenjem i tradicionalnim vojničkim grahom koji je kao i svake godine do sada, pripremilo Središte za obuku vojnika logističkih specijalnosti iz Borongaja.

Kako to na hodočašćima uvijek biva, nakon mise duga povorka hrvatskih vojnika, policajaca i ostalih vjernika krenula je na bistričku kalvariju zauzavljajući se uz molitvu na četrnaest postaja Isusova križnog puta, čime je ujedno i završeno ovogodišnje dvanaesto vojno-policjsko hodočašće u Mariju Bistricu s kojeg se vratismo čista srca, puni mira, ljubavi i zahvale. ■



■ "Dok postupno prelazimo na mirnodopski ustroj HV-a želim da baš ovdje u Mariji Bistrici nastojimo još više tragati za najboljim rješenjima spajajući znanje i umna dostignuća s duhovnim rastom", kazao je ministar Rončević



Gađanje s kolegama

U Kabulu se u postrojbama ISAF-a često provode kondicijska gađanja iz različitih tipova oružja. Ostali kolege iz Kabulske multinacionalne brigade (KMNB) često pozivaju pripadnike hrvatskog kontingenta da im se pridruže u takvim aktivnostima na streljuštu zvanom Pol-E-Charkie udaljenom od našeg kampa oko tri kilometra



Iz Kabula Predrag MIKULIĆ

Suradnici iz Odjela logistike (G4) Zapovjedništva KMNB-a pozvali su me na zajedničko gađanje s kolegama iz Kabulske multinacionalne brigade. Polazak je bio nakon jutarnje kave u njemačkoj logističkoj satniji. S kolegama iz



ureda, natporučnikom Lessnerom i nadnarednikom Wolffom ukrcao sam se u njemački Fuchs, oklopni transporter koji pri ovakvim i sličnim vojnim zadaćama ovde često služi kao temeljno prijevozno sredstvo.

"Uživanje" u krajoliku kroz stražnji poklopac transportera

Kako velik broj pripadnika KMNB-a dolazi iz njemačko-francuske brigade, tako su ovakve zajedničke aktivnosti za njih postale rutinske, dok je za mene ovo bila prilika da sudjelujem u nečem novom, odnosno da vidim novi pristup u realizaciji te stare vojničke vještine.

Prijevoz do streljušta bio je vrlo životopisan. Naime, moji ljubazni domaćini su mi otvorili stražnji poklopac transportera te sam mogao nesmetano "uživati" u prašnjavom afganistanskom krajoliku koji je promicao pored našeg Fuchsa prćen bukom njegovih teških motora. Ispred mene je iz prednjeg mitralješkog otvora virio njemački vojnik, lica zaštićenog maramom koja mu

je donekle olakšavala disanje filtrirajući oblake prašine koji su nas pratili gotovo cijelim putem.

Uz put smo prošli kroz jedno od četiri kabulska tzv. sabirališta za oštećene tehnike, ili bolje rečeno groblja goleme količine tenkova, oklopnih vozila i drugog teškog naoružanja. Gledao sam u nevjericu te nepregledne površine pustinjskog krajolika preplavljenog zahrđalim olupinama, svjedočanstvo žestokih ratova koji su posljednjih desetljeća harali ovom zemljom. Osim "groblja željeznih slonova" na našem putu do konačne destinacije nismo sreli gotovo nikoga, tek bi pokoji "lokalac" promakao rubom ceste.

Naše konačno odredište bilo je streljušte zvano Pol-E-Charkie, mjesto udaljeno od našeg kampa oko tri kilometra. U podnožjima brda, koja su obrubljivala tipične pustinjske predjele, prašina i pijesak su carevali.

Konzerve su letjele po streljuštu

Kako smo se približavali našem odredištu bilo je sve manje znakova života. No, odjednom su se ukazale skupine vozila i vojnika koji su na tom omamljujućem vrelom suncu djelovali prilično živahno. Vojnici su bili zaokupljeni poslovima koji se obično provode na streljuštim. U podnožju niza razvučenih brda redale su se skupine vojnika, a svaka skupina je provodila drugu vrstu gađanja i iz drugog naoružanja. Među prvima sam zapazio i pripadnike ANA-e (afganistanske vojske), kako skupa sa svojim američkim instruktorima uvježbavaju rukovanje i ciljanje iz različitog pješačkog naoružanja.

žanja. Naš je Fuchs nastavio dalje, sve do posljednje skupine koja je upravo provodila gađanje.

Francuski vojnik nas je srdačno pozdravio i predstavio nam pištolj iz kojega se gađa na toj poziciji. Zadužili smo Heckler&Koch, P8, 9 mm s pripadajućim okvirom i streljivom. Brzo smo došli na red i ispučali u grudnu metu. Nakon toga smo isprobali francusku jurišnu pušku Famas, 5,56 mm. Bio je poseban užitak gađati u prazne konzerve postavljene po cijelom streljuštu, između grudnih i kružnih meta. Posljednju smo isprobali njemačku pušku Heckler&Koch, G36, 5,56mm koja mi je nekako najbolje ležala u ruci, a opremljena je izvrsnom optikom, tako da sam uživao gledati kako konzerve lete po streljuštu. Iz nje je bilo teže promašiti nego pogoditi.

Groblje uništene ratne tehnike



Ležerni pristup domaćina oduševio me, kao i njihova velika susretljivost i želja da pomognu nekome tko se prvi put susreo s njihovim naoružanjem, kao i načinom rada na streljuštu. Nije ta ležernost nimalo umanjila profesionalizam, naprotiv, svaka je sekvenca bila striktno vojnički provedena. Na kraju se zahvalisao našim instruktorima, tj. voditeljima gađanja pa pravac Fuchs i natrag u kamp Warehouse. ■

Znaju li oni nešto o nama?

Često razgovaram s pakistanskim časnicima. Što se zemljopisa tiče, neki od njih nas svrstavaju u jednu od bivših članica SSSR-a. Jedan mi kaže da zna sve o nama zato što smo mi jedna od svjetskih nuklearnih sila. Ne pobijam tvrdnju. Možda čovjek zna nešto što mi još nisu javili?!



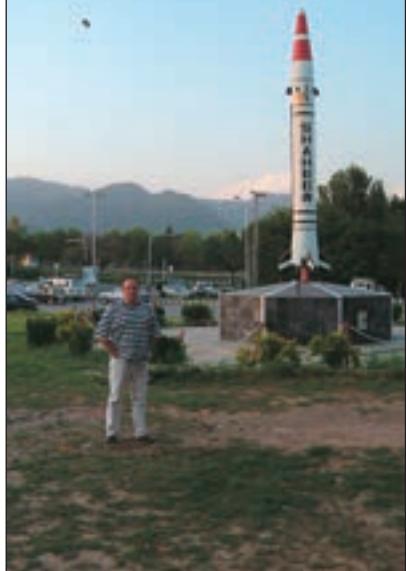
Iz Pakistana Davor ČULJAK

Dok se vozim pakistanskim dijelom crte razgraničenja, uz koju su Indijci stotinjak metara unutar teritorija koji kontroliraju uglavnom svugdje razvukli žičanu ogradi, pitam se znaju li oni nešto o nama, barem onoliko koliko sam ja znao o njima kada još nisam znao da će doći ovamo. Ne mislim na običan puk, mislim na njihove časnike i školovane ljude. Nešto općenito iz zemljopisa i povijesti, ili sporta eventualno?

"Spomenici" nuklearnom oružju

Često razgovaram s pakistanskim časnicima. Što se zemljopisa tiče, neki od njih nas svrstavaju u jednu od bivših članica SSSR-a. Jedan mi kaže da zna sve o nama zato što smo mi jedna od svjetskih nuklearnih sila. Ne pobijam tvrdnju.

Spomenik raketni koja je prva ponijela nuklearnu glavu



Možda čovjek zna nešto što mi još nisu javili?!

Spoznaja o posjedovanju takve moći zasigurno mijenja ljude. To ti je valjda kao kad imaš mnogo novaca u džepu, pa ti se čini da si ljepši. Kada sam boravio u Islamabadu, zapazio sam niz spomenika nuklearnom oružju. Spomenik brdu u koje su je probno ispalili, spomenik raketi koja je prva ponijela nuklearnu glavu.

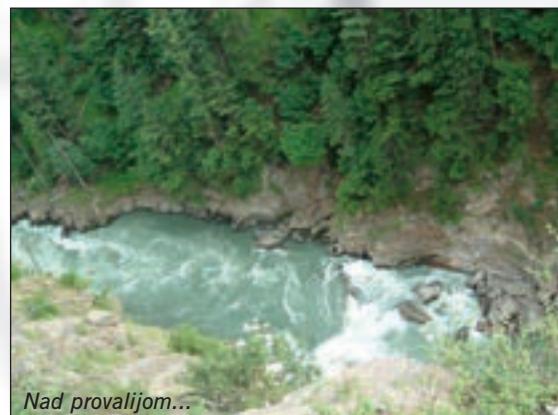
Unatoč činjenici da su izradili loptu kojom se igralo zadnje europsko prvenstvo, nogomet ih ne zanima previše. Otpriklje onoliko koliko nas hokej na travi, kriket ili squash. Ne znači im mnogo kada spomeneš Šukera ili Bobana i naše zlatne nogometne godine kao što je to značilo Eritrejčima koji su se doista palili na nogomet i mnogi nosili hrvatske države. Tek kada shvate da Hrvatska graniči s Bosnom, onda ih to, čini se, malo zaintrigira. Pitaju me za sastav stanovništva, religijske skupine, našu vjeru, običaje, katoličku crkvu. Pitaju me vjerujemo li mi u jednoga Boga. Kažu mi da u Islamabadu imaju četiri crkve i u Rawalpindiju jednu, samo ne znaju točno čije su.

Prvo i najvažnije pitanje

Onda se sjetim Shahida, jednog od kuhara u UN-ovom zapovjedništvu u Rawalpindiju, kako mi priopćava da priprema svinjetinu za ru-

čak i pita me jedem li ja to. "Jedem sve prijatelju", odgovoram mu ja, "što se donedavno kretalo na četiri noge". I on jede svinjetinu jer je kršćanin, a što sam ja?

I doista, gotovo svima je to prvo i najvažnije pitanje. Kad smo jednom



Nad provalijom...

stali nad nekakvom provaljom prema sjeveru, dok su popravljali cestu, izašao sam iz auta da zapalim cigaretu i popričam s ljudima. Iz nekakvog džipa iskočio je bradonja i pitao me na izvrsnom engleskom odakle sam i koje sam vjere. Izašla je i njegova svita, gledaju me ispitivački. Hrvat, katolik, rekoh. Jednim mu okom promatram facu, a drugim provaliju ispod sebe. Pitam se otkuda je stigao i koliko ga je odgovor zadovoljio. On mi, iako ga nisam pitao, priopćava da je musliman. Kažem mu da je to za mene golemo iznenađenje i da je gotovo nevjerojatno kako sam u zemlji od 150 milijuna muslimana naišao baš na muslimana. Smije se! Kaže da zna sve o nama i našem ratu. Želi mi sretan put. I ja tebi, brada! ■

Putovanje po Maroku

Maroko je prekrasna zemlja u kojoj se ima što vidjeti. Zaputili smo se iz Laayouna u Agadir, na obali Atlantskog oceana. To je ljeti pravi mali raj s prekrasnim pješčanim plažama. Nastavili smo preko Marakeša, tipičnog afričkog grada, stare i bogate povijesne i kulturne baštine, a završili u Casablanci...



Iz Zapadne Sahare Hidajet ČOBO

Napokon sam uspio realizirati dugo već planirano putovanje po Maroku. Imao sam na raspolaganju 14 dana odmora, tzv. CTO (Compensatory Time Off) i želio sam te dane što bolje iskoristiti. Putovanje nije bilo nimalo lako organizirati, i to više iz praktičnih razloga. Na kraju sam se odlučio za sigurniju varijantu i svoj



Raznorazni animatori i krotitelji zmija daju dodatnu dimenziju živosti Marakeša

plan putovanja djelomično prilagodio kolegama, Egipćaninu i Francuzu. Tako sam si uvelike olakšao rješavanje pitanja smještaja, prehrane i prijevoza. To je njihovo govorno područje (arapski i francuski jezik), te zbog toga nismo imali većih poteškoća, čak smo prolazili mnogo lakše i jeftinije.

Na plažama Agadira i s krotiteljima zmija u Marakeshu

Maroko je prekrasna zemlja u kojoj se ima što vidjeti. Zaputili smo se iz Laayouna u Agadir, grad na obali Atlantskog oceana. To je ljeti pravi mali raj i jedna od glavnih turističkih destinacija na ovom dijelu marokanske obale. Turističko središte s prekrasnim pješčanim plažama i svim pratećim turističkim sadržajima, s izvrsnim restoranima u koji-

ma se za male novce može uživati u dobrom jelu i piću. Vrijeme je brzo prolazilo i nakon osam dana morali smo nastaviti putovanje prema idućem odredištu, gradu po imenu Marakeš, koji se nalazi u unutrašnjem dijelu Maroka. Tako smo kupanje i sunčanje na plažama Agadira morali zamijeniti dugotrajnim i napornim putovanjem u autobusu i to "autobusu bez reda vožnje". Marakeš je tipični afrički grad, stare i bogate povijesne i kulturne baštine koju je uspio "pretočiti" u bogati turistički proizvod, pa ga veliki broj turista posjećuje tijekom cijele godine. Najbrojniji među njima su svakako Francuzi koji se masovno koriste njegovim prirodnim ljepotama i pogodnostima koje im one pružaju (planinarenje, rafting, pa čak i skijanje zimi u obližnjim planinskim središtima). Stari je to grad s natiskanim uskim uličicama u kojima lokalni trgovci nastoje prodati svoje raznovrsne proizvode, ne libeći se pri tome potezanja za rukave, uz

Zemlja u kojoj se ima što vidjeti



neizbjegljivo dinamično gestikuliranje rukama. Raznorazni animatori i krotitelji zmija cijelom tom šušuru daju i dodatnu dimenziju, pa čovjek ostane zatečen viđenim. Ali ta silna

gužva i buka zna biti i vrlo zamorna. Nakon dva dana odlučili smo krenuti za Casablancu. Naravno da smo prije odlaska kupili tradicionalne suvenire koji će buditi sjećanja na ovaj grad i ljudе i u pozajnjim godinama naših života.

Casablanca - grad koji živi dvadesetčetiri sata dnevno

O Casablanci sam već iznio neke svoje površno stečene dojmove, ali me ovaj put definitivno očarala. To je moderni velegrad u kojem se s jedne strane mogu vidjeti goleme "šablon-ske" betonske građevine, a s druge prekrasne, tradicionalne i stare drvene i kamene građevine koje ga čine ljepšim i različitim od drugih velikih gradova, a koje mu istodobno daju originalnost i "dušu", i tako mu pomažu da ne poklekne i ne izgubi bespoštetnu bitku pred nemilosrdnim naletima betona i željeza.

Boraveći u ovom dijelu pustinje i njezinim manjim mjestima opazio sam velike razlike u odnosu na naš stil i način življjenja, te moram priznati da mi je to u samom početku "bolo oči", dok se nisam malo priviknuo na to. Casablanca je i u tome različita, njezini stanovnici su nadišli dobar dio tih različitosti i izdigli se iznad njih, pa se "stranci" u njoj osjećaju mnogo sigurnije i komforntnije. Lučki je to grad, grad koji živi dinamično 24 sata dnevno. Na žalost, nismo imali dovoljno vremena za otkrivanje i upoznavanje svih njezinih ljepota. Čekao nas je povratak u pustinju, u našu trenutačnu stvarnost, kojoj se i nismo osobito veselili nakon viđenog i doživljenog. ■

Na slunjskom poligonu održana dvostrana taktička vježba vojno-obavještajnih i izvidničkih postrojbi HKoV-a

U vježbi "LAUFER 04" uspješno primijenjen sustav MILES 2000



Cilj vježbe bio je, između ostalog, uvježbavanje obavještajaca i izvidnika za rad na sustavu MILES 2000 te provedba obuke u realnim uvjetima, što je u potpunosti ostvareno

Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT

Na južnom dijelu vojnog poligona "Eugen Kvaternik" u Slunj, od 27. do 30. rujna održana je dvostrana taktička vježba "Laufer 04" u kojoj su sudjelovale sve vojno-obavještajne i izvidničke postrojbe Hrvatske kopnene vojske. To je planirana obučna aktivnost u sklopu ovogodišnjeg plana rada Vojno-sigurnosne agencije, a za organizaciju i provedbu vježbe ove je godine bilo zaduženo Zapovjedništvo 1. korpusa HKoV-a.

Kruna obuke obavještajaca i izvidnika

Vježba u kojoj su sudjelovali pripadnici 350. vojno-obavještajne bojne te izvidničkih i obavještajnih satnija svih gardijskih brigada i korpusa HKoV-a prikaz je spremnosti i sposobljenost tih postrojbi za ovu godinu u provedbi zadaća obavještajne potpore radi dobivanja kvalitetnih obavještajnih proizvoda. Kako bi se dobio uvid u trenutačno stanje i mogućnosti, vježba je provedena u uvjetima koji su najbliži realnim, odnosno ratnim, a uz uporabu odgovarajuće tehnike i opreme. Novost u ovogodišnjoj vježbi u odnosu na prijašnje bila je uporaba sustava MILES 2000, sa čijim su se radom sudionici upoznali prije početka vježbe, a tijekom uvježbavanja na

Modernizacija oklopnjaka Fuchs

NJEMACKI Savezni ured za obrambenu tehnologiju i nabavu (BWB) dodijelio je tvrtki Rheinmetall Landsysteme ugovor vrijedan 45 milijuna eura za modernizaciju 123 oklopna transporterata Transportpanzer 1 Fuchs 6x6 za potrebe njemačke kopnene vojske.

Posao će se obaviti u pogonu u Kaselu, u istom u kojem su i proizvedeni, tad pod imenom Thyssen Henschel. Posao bi trebali obaviti do 2006.

Ukupno je proizvedeno oko 1000 oklopnjaka Fuchs u 26 raznih inačica. Neki su Fuchsovi već prošli modernizaciju koja se sastojala u stavljanju dodatnog oklopa te su nakon toga upućeni u razne mirovne misije u kojima njemačka vojska sudjeluje.

Nova modernizacija obuhvaća ugradnju jačih osovina, boljih kočnica i unapređenja na ovjesu te poboljšanu zaštitu od protutenkovskih mina. Na bočna će se vrata ugraditi elektrohidraulični sustav za otvaranje pošto zbog dodatnog oklopa imaju veću masu pa ih je teško otvarati rukom.

Modifikacija će omogućiti veću nosivost, a dodat će se i dopunske kutije za smještaj opreme. Instalirat će se i rashladni sustav kako bi se povećala udobnost posade.

Iako je proizvodnja Fuchsa okončana, tvrtka ga i dalje nudi zainteresiranim stranim kupcima, osobito NKB inačicu. Rheinmetall je 2001. predstavio inačicu Fuchs 2 namijenjenu izvozu, razvijenu sredstvima tvrtke. Nudi unapređenja na oklopu, ovjesu, povećan je



Rheinmetall

krov kako bi se dobio veći unutarnji prostor, ugrađen je novi motor koji zadovoljava EURO III normu o čistoći ispusta. Zasad nema vijesti o mogućim kupcima.

Fuchs je izvorno nastao tijekom 70-ih godina prošlog stoljeća i već je pomalo zastario. Kao njegova zamjena razvija se moderni višenamjenski oklopnjak Boxer 8x8. Program razvoja Boxera počele su Njemačka, Nizozemska i V. Britanija. Britanci su se prošle godine povukli iz programa, a trenutačno i Nizozemci razmatraju je li paralelno razvijati novi oklopnjak ili izabrati neko već postojeće rješenje.

I. SKENDEROVIC

Češka izabrala Javelin

REPUBLIKA Češka je u postupku nabavljanja novog protuoklopног vođenog raketnog sustava (POVRS) Javelin. Javelin je sustav srednjeg dometa, za prijenos i paljbeno djelovanje treba samo jednog vojnika. Sustav vođenja je tipa "ispali i zaboravi" jer je projektil opremljen modernim termovizijskim tražilom i naprednom elektronikom koja mu omogućava samostalni napad, operator mora samo odabrati i označiti cilj te lansirati projektil. Javelin može djelovati u raznim uvjetima, od polarnih do pustinjskih pa ga je dosad odabralo devet vojski diljem

svijeta. To su američka, australska, irska, jordanska, litvanska, novozelandska, norveška, tajvanska i britanska vojska. Za češku je vojsku izbor modernog POVRS-a korak dalje na dugom i skupom putu modernizacije i standardizacije sa savezničkim snagama.

Javelin je zajednički razvojni projekt američkih tvrtki Raytheon i Lockheed Martin, koje su ustrojile zajedničku tvrtku Javelin Joint Venture sa sjedištem u Orlandu, Florida. Sklapanje sustava se obavila u Troyu u Alabami.

I. SKENDEROVIC



Raytheon



Združeni razvoj PZO-a

AMERIČKA kopnena vojska (US Army) i marinski korpus (USMC) započeli su zajedničku suradnju u razvojnim programima za PZO sustav iduće generacije. Taj bi sustav trebao donijeti unaprijedene mogućnosti protiv svih vrsta ciljeva, a naročito protiv krstarečih projektila.

Dosadašnji je razvoj tekao u dva odvojena programa; marinski CLAWS (Complementary Low-Altitude Weapon System) i program kopnene vojske SLAMRAAM (Surface-Launched Advanced Medium-Range Air-to-Air Missile). Ta će se dva programa združiti u zajednički kako bi se pri razvoju i uporabi maksimalno štedjelo zbog zajedničkog razvoja i unificiranog sustava koji je lakše logistički pratiti.

CLAWS je zamišljen kao sustav koji rabi podvozje terenskog vozila HMMWV (poznat kao Hummer ili Humvee) na koji su postavljene četiri projektila Raytheon AIM-120 AMRAAM. Marinci ga žele operativnog 2006. kao zaštitu manevarskih snaga od prijetnji iz zraka, osobito od rastuće prijetnje krstarečih projektila. Za CLAWS su predviđeni i radarski sustav MRRS i nadzorno-zapovjedni sustav CAC2S, obadva u razvoju.

Kopnena vojska sustav SLAMRAAM temelji na identičnoj koncepciji, Hummer sa četiti projektila AIM-120 AMRAAM. Jedina je razlika u radarskom i nadzorno-zapovjednom sustavu jer je vojska planirala radar ETRAC i sustav IFCS. SLAMRAAM je po planovima kopnene vojske trebao postati operativan 2008.

Združivanje programa dovest će do definiranja zajedničkih zahtjeva te racionalizacije troškova razvoja. Marinci očekuju prve primjerke 2006. koji će raditi s radarskim ETRAC koje će marinski korpus posuditi od kopnene vojske. Planirana su i unapređenja na lanseru tako da će moći ponijeti još dva projektila, ili AIM-120 ili AIM-9X Sidewinder.

Osim udruživanja programa CLAWS-SLAMRAAM kopnena vojska planira i razvoj balona kao dijela novog sustava koji će služiti za motrenje i ciljanje. Prvi prototip balona za te zadaće bit će dužine 37 m, a dovršenje se planira za 2005. Trebao bi nositi radar ENTRAC. Za 2008. se planira duplo veći balon, radili bi u paru, jedan bi nosio ciljnički radar a drugi motrilački radar dugog dometa.

I. SKENDEROVIC

Marinci testiraju neprobojne hlače

MARINCI iz sastava 11. marinske pukovnije isprobavaju oklop za zaštitu donjeg dijela tijela razvijen u Marine Corps Warfighting Laboratory u Quanticou. Riječ je o kevlarskim kratkim hlačama koje su osmišljene za zaštitu strojničara od fragmenata koji nastaju kao rezultat detoniranja improviziranih eksplozivnih naprava pokraj puteva po kojima se kreću američka vozila, što je čest oblik napada u Iraku.

Čini se kako su najizloženiji baš strojničari jer je kod njih zamijećen porast broja ozljeda stražnjice i natkoljnice šrapnelima kao rezultata takvih napada. Strojničari, primjerice na Hummeru, kao i ostali vojnici zaštićeni su neprobojnim prslukom koji pokriva trup, ali svoje zadace obavljaju stoeći i čini se kako je to glavni razlog za povećani broj ozljeda nogu.

Hlače se nose na standardnu borbenu odoru, dolaze u jednoj veličini i imaju tregere kako ne bi spadale. Teške su oko 2,5 kg. Kad su ih strojničari prvi put obukli izazvali su salve smijeha ostalih vojnika jer su mislili kako je riječ o šali.

Kratke kevlarske hlače s tregerima koje dopiru do koljena, a ispod njih klasična borbena odora na prvi pogled mogu djelovati nezgrapno ali ovdje je ionako riječ o funkcionalnosti i zaštiti a ne modi i stilu. Ubrzo su dobile i nadimke, "lederhosen" (kratke kožne hlače karakteristične za Bavarsku) i "hlače za ribičiju". No, strojničari su zahvalni na novom komadu zaštitne opreme. Iako nisu osobito udobne i u njima se teško kretati navode kako se u njima osjećaju zaštićeniji, a to je ipak važnije od udobnosti. U trenutku pisanja prikaza još nije bilo informacija o testiranju hlača u borbenoj situaciji.

Za oblačenje ili skidanje hlača treba oko 90 sekundi, a vojnici su predložili neke modifikacije, ponajprije bolji i brži sustav za kopčanje tregera, a misle kako bi trebalo unijeti i neke izmjene u kroju jer su hlače oko koljena preširoke.

I. SKENDEROVIC





Krštenje posljednje podmornice klase Seawolf

AMERIČKA ratna mornarica je obavila ceremoniju krštenja svoje treće i posljednje nuklearne napadne podmornice klase Seawolf koja će se zvati USS Jimmy Carter. Podmornica USS Jimmy Carter predstavlja modificiranu podmornicu izvornog Seawolf projekta, a budući da su u nju ugrađena različita poboljšanja i modifikacije s prve dvije podmornice iz klase, USS Seawolf i USS Connecticut, puno je dulja u odnosu na njih - za 30,5 metara. Produljenje podmornice i ugradnja dodatne sekcijske omogućit će krcanje dodatne novorazvijene opreme i uređaja, pa će tako osnovna uloga nove američke podmornice biti pomoći pri razvoju i ugradnji novih senzora, naoružanja i daljinski

upravljanju podvodnih sustava, kao i stvaranje novog operativnog koncepta američkih podmornica.

Izgradnja te podmornice ugovorena je 1999. s tvrtkom General Dynamics Electric Boats. Duljine je gotovo 138 metara i istisnine 12 151 tone. To je za 3104 tona više u odnosu na standardne podmornice klase Seawolf i za 4351 tona više u odnosu na podmornice klase Virginia, pa će USS Jimmy Carter biti najveća američka napadna nuklearna podmornica kada uđe u službu početkom 2005. Unatoč dodatnoj masi očekuje se da će joj najveća podvodna brzina iznositi oko 37 čvorova.

M. BRIĆ

Poljska dogovorila nabavu transportera C-130K

TIJEKOM ljeta poljsko ministarstvo obrane potpisalo je pismo namjere za nabavu pet taktičkih transportnih aviona C-130K. Riječ je o avionima koji su se svojedobno rabilo u RAF-u, a sada ih donira američka vlada u sklopu US Foreign Military Financing programa, sveukupno vrijednog 75,2 milijuna američkih dolara. Dobar dio tih sredstava bit će utrošen na remont te određene prilagodbe Herculesa poljskim potrebama. Tako će uz modificiranje avionike u pilotskoj kabini biti zamijenjen sustav za manipuliranje teretom koji se dosad ra-

bio u RAF-u. Radovi bi se obavili u Lockheed Martinovom zrakoplovno-logističkom središtu u Greenville, u Sjevernoj Karolini.

Inače, riječ je o četiri aviona C-130K C.1, koji su proizvedeni između 1967. i 1969., odnosno o jednom C-130K C.3 proizvedenom 1967. godine. Te transportere RAF je povukao iz uporabe tijekom 2001., te ih u sklopu zamjenske nabave novih dvadesetpet transportera C-130J predao SAD-u.



Nabavljeni Herculesi trebali bi ostati u operativnoj uporabi do 2020., a bili bi raspoređeni u 13. zračno-transportnoj eskadrili smještenoj u Krakowu. Očekuje se da bi prvi avioni u eskadrilu trebali stići tijekom 2006. godine.

D. OSLOVČAN

BOV 8x8 na testu za gusjeničare



Francuska je prva zemlja koja će zamijeniti oklopna vozila pješaštva na gusjenicama s oklopnim vozilima na kotačima

Dinko MIKULIĆ

Borbena oklopna vozila (BOV) na kotačima mogu se prema ukupnoj masi podijeliti na nekoliko kategorija, i to: laka do 10 tona (tzv. LOV), srednja do 20 tona i teška, više od 20 tona. To su ustvari oklopna vozila na kotačima s različitim vojnim sustavima nadgradnje (Armoured Combat Vehicle). Često se u srednjoj klasi spominje granica od 18 tona koja se može prevoziti zrakoplovom C-130H. Vozila koja su teža i veća, planiraju se prevoziti najavljenim novim tipom vojnog transportnog aviona A400M. Činjenica je da se borbena

oklopna vozila na kotačima različitih inačica razvijaju u više europskih država. Pritom se razlikuju oklopna vozila pješaštva - OVP s topom 25 ili 30 mm, zatim druge inačice: zapovjedna inačica, oklopni transporter, protuoklopno vozilo, NBC vozilo, i drugo. U skladu sa zahtjevima novih vojnih sposobnosti, srednja i teška klasa tih vozila prolazi faze vrednovanja radi zamjene takvih gusjeničnih oklopnih vozila. Zajednički europski projekti BOV bi trebali biti ne samo usklađeni po standardima i prevoženju, nego i atraktivniji u cijeni svake jedinice i troškovima proizvodnje, na primjer MRAV - Boxer 8x8. Međutim, problem je dvostruki: prvi se odnosi na činjenicu da jedna od nacija neizbjegno želi biti superornija, odnosno vladati programom, drugo se odnosi na količinu i cijenu, a prema tome i zaposlenost u obrambenoj industriji. U mogu-

ćnosti da se odgovori većem zahtjevu, proizvođači iz pojedinih nacija moraju biti bolji od drugih. Dakle, nije lako od svih europskih "muzičara" stvoriti uskladenu "simfoniju"



Radno mjesto zapovjednika na modernom BOV-u

za izgradnju moderne obitelji europskog BOV-a, iako se na tome ustrajno radi.

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr*

Organizacijska struktura zapovjedno-izvidničkih postrojbi topništva i njihova oprema



Dane MEMEDI

Jedan od čimbenika koji nameće nužnost organizacijskih i tehničkih promjena je i razvoj tehnologije, koji je doveo do opremanja topničkih postrojbi sredstvima zavidnih mogućnosti.

Da bi topničke postrojbe ostvarile svoju zadaću, pravodobno uništenje protivničkih ciljeva, uz što manji utrošak streljiva, a da sami pri izvođenju zadaća ne pretrpe materijalne i ljudske gubitke, nužna je potpuna koordinacija izvidničkih postrojbi topništva i paljbenog dijela sustavom vođenja i zapovijedanja.

Zahtjevi koje moraju ispuniti zapovjedno - izvidničke postrojbe topništva :

- do 40 km udaljenosti motriti

ciljeve svih vrsta, pravodobno i bez mrtvih prostora, te omogućiti djelovanje po njima,

- do 70 km udaljenosti pravodobno motriti područja od posebnog interesa, dalekometno topništvo, pričuvu i ostalo, te omogućiti djelovanje po njima,
- do 150 km udaljenosti motriti ciljeve visokih vrijednosti, kao što su zapovedna mjesta, pričuva, logističke postrojbe i postrojenja, te omogućiti djelovanje po njima.

Samo dobro uvježbano ljudstvo može osigurati ispunjavanje navedenih zahtjeva.

Da bi se moglo uđovoljiti zahtjevima koja se postavljaju pred topničke postrojbe danas i u budućnosti, nužno je prilagoditi organizacijsku strukturu topničkih postrojbi i osigurati im modernu opremu

Samovozna haubica PzH2000 temelj je njemačkog topništva



Kako bi se osigurala kvalitetna provedba obuke u miru, nužno je prilagoditi organizacijsku strukturu zapovjedno - izvidničkih postrojbi.

Također, nužna je uska suradnja između izvidničkih postrojbi topništva, paljbenog dijela i izvidničkih postrojbi kojima raspolaže kopnena vojska, u miru i u bojnim djelovanjima.

U ovom tekstu prikazat će se organizacijska struktura zapovjedno-izvidničkih postrojbi topništva kojoj teži njemačka vojska, te oprema kojom trenutačno raspolažu i kojom se imaju namjeru opremati u budućnost.

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr



Littoral Combat Ship - američke korvete za 21. stoljeće

Uvidjevši da su razarači i fregate, ma kako dobro opremljeni bili, preveliki brodovi za djelovanje u priobalnim vodama i malim morima, američka ratna mornarica je sredinom 2001. pokrenula program razvoja novog broda za nove uvjete ratovanja - Littoral Combat Ship

Tomislav JANJIĆ



Kad je 27. svibnja ove godine objavljeno da su ugovore za proizvodnju prototipnih brodova LCS projekta dobole tvrtke General Dynamic (Bath Iron Works) i Lockheed Martin, cijeli je proces došaootprije na polovinu svog razvoja. Tom je odlukom iz daljnje utrke ispala tvrka Raytheon, a preostale dvije tvrtke moraju u vrlo kratkim rokovima izraditi po dva prototipna broda (tzv. Flight 0) koja će biti temelj za daljnje ocjenjivanje. Za 78,8 milijuna američkih dolara Bath Iron Works mora svoj prvi brod isporučiti u proračunskoj fiskalnoj godini 2006. Lockheed Martin će za 46,5 milijuna američkih dolara svoj prvi brod isporučiti već u fiskalnoj godini 2005.

Početak projekta

Cijeli proces razvoja LCS korveta započeo je 8. studenoga 2002. programom High Speed Ship koji je trebao pokazati mogućnosti razvoja ultramodernih malih ratnih brodova sposobnih za djelovanje u priobalnim vodama. Posebna pozornost posvećena je nezamje-

tljivosti, pokretljivosti i mogućnosti usklađenog djelovanja unutar najrazličitijih operacija. Kao primarne zadaće označene su mogućnost prešetanja manjih ratnih brodova,

... i Lockheed Martin



protuminska borba i protupodmornička borba u plitkim priobalnim vodama. Pozivnice za uključivanje u program dobilo je šest tvrtki. Svaka je tvrtka dobila 90 dana i 500 tisuća američkih dolara da izradi idejno rješenje.

Dana 10. veljače 2003. američka ratna mornarica je obznanila da pokreće LCS projekt te da je odlučila pozvati tri tvrtke i dodijeliti im po 10 milijuna američkih dolara kako bi izradile preliminarne projekte. Imena pozvanih tvrtki objavljena su 17. srpnja 2003. - General Dynamics - Bath Iron Works, Lockheed Martin Naval Electronics & Surveillance Systems - Surface Systems te Raytheon Co.

Integrated Defense Systems. Tvrtke su dobole sedam mjeseci za koje su vrijeme morale dovršiti svoje preliminarne projekte i proračune temeljem kojih se trebala izvršiti selekcija.

Američko ministarstvo obrane obznanilo je 24. svibnja 2004. odluku da se tvrtki Lockheed Martin Corporation dodijeli 46 501 821 dolar, a tvrtki General Dynamics 78 798 188 dolara za projektiranje i gradnju po dva prototipna broda.

Američka ratna mornarica morat će odabrati između prijedloga tvrtke General Dynamics ...



Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Njemački rajderi - pirati II. svjetskog rata



Kroz stoljeća ljudske povijesti mijenjali su se načini ratovanja na moru, ali jedna konstanta je ostala za sva vremena, a to je brod. Brod kao platforma koja će prenijeti ljudе - ratnike i njihovo oružje do neprijateljske obale. Naravno da u počecima pomorskih sukoba nije bilo "pravih" ratnih brodova već su u njima sudjelovala uglavnom plovila koja su imala primarno trgovачku namjenu.

Igor SPICIJARIĆ

■ Alabama - prvi poznati rajder u suvremenoj povijesti

jesti su ih nazivali različitim imenima. Jedno ime se najviše nametnulo: rajder ili pomoćna krstarica.

Prvi poznati rajder u modernoj povijesti uporabljen je za vrijeme američkog Građanskog rata. Unija sjevernih država objavila je blokadu svih luka u Konfederaciji

Alabama je kod Azorskih otoka imala dogovoren "sastanak" s dva britanska trgovачka broda koji su joj dopremili topove, topovske kugle i barut. Nakon što je naoružana Alabama je iduće dvije godine pravila goleme štete Uniji presrećući i potapajući njezine brodove. U lipnju



Komet



1864. sjevernjacima je pošlo za rukom da joj postave klopku. Uništili su je u blizini francuske obale.

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

Takvi brodovi doživljavali su nužne preinake, više ili manje uspješne, koje su ih pretvarale u ratne brodove. Kasnije, kad je najmenski građen ratni brod postao neprijeporni gospodar u pomorskim sukobima prestalo je opremanje trgovачkih brodova u ratne svrhe. No, ta ideja nije do kraja napuštena. Često su mnoge pomorske države iz raznih razloga rabile posebno naoružane i pripremljene brodove kao nadopunu ili ispomoć dje-lovanju svojih ratnih flota. U povi-

■ Rajderi su uglavnom napadali trgovачke brodove, ali se nisu libili ni sukoba s pravim ratnim brodom

južnih država. Konfederacija je prije rata u Britaniji naručila trgovачki jedrenjak Alabama. Bio je završen 1862. godine, ali ga Britanci nisu internirali. Iako naručen kao trgovачki, očito je bio prepravljen i završen kao ratna fregata. Britanci su je pustili da isplovi iako su se zemlje Unije tome žestoko protivile.



Sukobi oko Falklandskog otočja I.

Otočje ovaca, pingvina i bitaka

Prvi će naseljenici na otoke stići tek u drugoj polovini XVIII. stoljeća, a prvo britansko naselje bit će utemeljeno godine 1766. U svakom slučaju, sve do godine 1833. situacija je na otocima bila pomalo kaotična jer su pojedina naselja, osim britanske, osnivale i vlade Francuske, Španjolske i Buenos Airesa

Jurica MILETIĆ

Ufalklandskom grbu iznad karaveli nalik brodu i devize DESIRE THE RIGHT, ustobočila se ovca, jedan od glavnih otočnih simbola. Jer sva je prilika da se na ovcu mora naletjeti svaki put kad se ne naleti na kakva pingvina.

Početke britanskog suvereniteta nad Falklandskim otočjem valja potražiti još u XVII. stoljeću, točnije u godini 1690. kad kapetan Strong bilježi iskrcavanje na otoke na kojima nije bilo nikakva stalna stanovništva. Prvi će naseljenici na otoke stići tek u drugoj polovini XVIII. stoljeća, a prvo britansko naselje bit će utemeljeno godine

1766. U svakom slučaju, sve do godine 1833. situacija je na otocima bila pomalo kaotična jer su pojedina naselja, osim britanske, osnivale i vlade Francuske, Španjolske i Buenos Airesa, ali nijedno se od njih nije održalo duže od nekoliko godina. Istini za volju, Argentina je prije godine 1833. na otocima imala tek malo naselje i kratko vrijeme svoju kažnjeničku koloniju. Oba su naselja nestala zaslugom američke mornarice koja je to područje tridesetih godina XIX. stoljeća jednostavno htjela očistiti od gusara.

Argentinska svojatanja Falklanda koje nazivaju Islas Malvinas (Malvinski otoci) temelje se na činjenici da je Argentina kao država postala nasljednicom Španjolskog potkraljevstva rijeke La Plate koje je upravljalo i Bolivijsom, Čileom, Paragvajom i Urugvajom. U svakom slu-



Falklandski otoci zauzimaju površinu od 12.173 četvorna kilometra i danas broje 2400 stanovnika. Dijele se na Zapadni Falkland i Istočni Falkland, a pribrojiti im valja i nešto manjih otoka (Jason otočje), od kojih su najveći New Island i Beaver Island. Glavni je grad Stanley.

Otocu su svojedobno bili britanska kolonija blizu istočne obale Južne Amerike, a svojataju ih i Argentinci koji ih nazivaju Malvinima. Britanci su otoče zauzeli 1839., a godine 1908. administrativno su im pridodali otoke Južnu Georgiju, Južni Orkney, Južne Shetlande, Južno Sandwich otočje i Grahamovu Zemlju na Antarktiku - u administrativnom smislu područje poznato kao Falkland Islands Dependencies. To područje pokriva površinu od 1.700.000 četvornih kilometara

čaju, godine 1833. Britanci su u potpunosti preuzeли nadzor nad otocima na kojima su se kao njihovi prvi stalni stanovnici naselili ljudi iz Britanije. Britanski je utjecaj na otocima, a osobito u glavnom gradu Stanleyu vidljiv doslovce na svakom koraku: pubovi (koji ni u kojem slučaju nisu pivnice kako pokušava nametnuti nemušti prijevod u ponekom javnom mediju), njegovani vrtovi, britanski bobiji (naziv od milja

za policajce u karakterističnim odorama i s još karakterističnjom kacigom na glavi).

Sedma generacija

Budući da otoci nisu imali svoje iskonsko stanovništvo, bili su naseljavani u nekoliko valova, a najviše Britanaca stiglo je četrdesetih godina XIX. stoljeća kad su u većem broju stigli kraljevski marinici i umirovljene vojne osobe brojem tako

Gotovo u svakom kutku Falklanda naletjet ćete na pingvine



nadmašivši južnoameričke gauchose, brodolomce, lovce na kitove i tuljane, i raznorazne pustolove. Što se obitelji Short, Biggs i Felton tiče, danas su na Falklandima pripadnici već sedme generacije.

Telefonski imenik vrvi škotskim prezimenima poput McLeod, Morrison, Mackay, McCallum. Mnogi je njihov predak na otoke stigao sa željom da se bavi ovčarstvom. U telefonskom imeniku ne nedostaje ni Skandinavaca: svi oni s prezimenicima Clausen, Herrickson, Pettersson i Bernsten potomci su mornara koji su u XIX. stoljeću stigli nakon neugodnih iskustava s Rtom Hornom.

Od godine 1982., odnosno poraza Argentine koja se otoka pokušala domoći na prepad, britanska je vojna prisutnost povećana. U vojnoj bazi Mount Pleasant je nekih 2000 ljudi, ali velik je broj civilnih osoba vezanih uz vojsku ugovorima, i zadržanih za servisiranje i održavanje brojnih postrojenja i uređaja. Smje-

na im u pravilu traje četiri mjeseca. Mnogi su iz Škotske, ali ima ih i s otoka Sveta Helena, koji se smjestio usred Atlantika. Kad je Argentina 1982. uzela Falkande, od 1813 stanovnika otoka njih 75 % bilo je rođeno na otocima, a preostalih 17% bilo je rođeno u Ujedinjenom Kraljevstvu. Svi stanovnici stariji od sedam godina u to su vrijeme na otocima živjeli već više od sedam godina, a samo 8% nestalnog stanovništva potjecalo je iz Južne Amerike.

Burno XX. stoljeće

Važnost otoka u strateškom smislu prvi se put pokazala prosinca 1914. kad je britanska eskadra pod zapov-



jedništvom admirala Sturdeea porazio njemačku flotu u bici poznatoj pod nazivom Bitka kod Falklanda i tako preuzeila kontrolu nad južnim Atlantikom. Prosinca 1939., odnosno petnaestak godina kasnije, nakon bitke kod La Plate, britanska je kraljevska mornarica još jednom preuzeila nadzor nad atlantskom pučinom. Budući da su Falklandski otoci danas prekomorski dio Ujedinjenog Kraljevstva, valja ih držati pridruženim dijelom Europske unije.

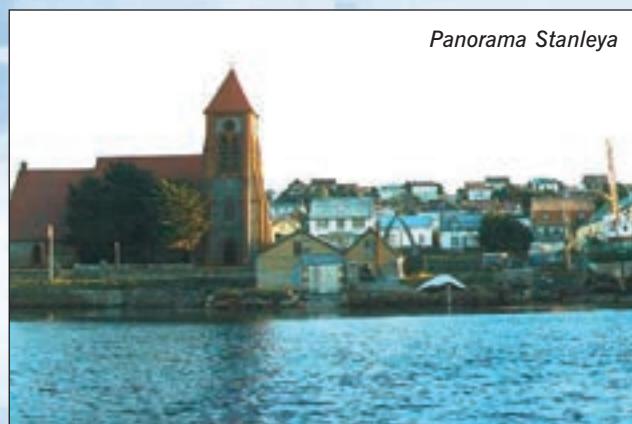
U administrativnom smislu dijelovi Falklanda su i otočja Južna Georgia i Južno Sandwich otočje. Na otočje Južnu Georgiju se 1775. iskrcao kapetan Cook i formalno ga zauzeo, a od XIX. stoljeća otoci su poznati kao kitolovne baze. Na istom se tom putovanju Cook iskrcao i na Sandwich otoke koje je Britanija službeno anektirala 1908. i otad su u njezinu posjedu.

Još prije dvadesetak godina na otocima je bilo 650.000 ovaca, a što se okolnog mora tiče, izvanredno je bogato ribom: godišnje se može uloviti više od 150 milijuna račića kožica, a ta je količina proteina dovoljna za potrebe zemlje velike poput Kine. Međutim, vjeruje se i da je morsko dno bogato naftom: neka su mjerena pokazala da je nafta oko Falklanda i do devet puta više negoli u Sjevernom moru.

(nastavit će se)

Od posljednjeg sukoba na Falklandskim otocima i zbog njih, prošlo je više od dvadeset godina. Turisti su više nego dobrodošli, ali pri silasku s broda ili zrakoplova, moraju pokazati povratnu putnu kartu i dokazati kako imaju dovoljno novaca da pokriju troškove svog boravka na tim južnim otocima koji nemaju ništa zajedničko s pojmom toplog južnog mora. Poželjno je da su cijepljeni protiv žute groznice i da su ponijeli prikladnu topiju odjeću, posebice vjetrovku s kapuljačom, u angloameričkom govorom području popularno zvanu anorak, udobne cipele za šetnje u prirodi da se ne spominju. Nenavikle na britanski način života i britanski ukus, iznenadit će možda tipična britanska hrana s ponekim dodatkom a la Južna Amerika, odnosno Argentina. Manje mlijeka, a više čaja zvanog smoko uz domaće kekse i kolaciće, a posjet naoko skromnim restoranima užitak je za nepce jer su sva jela spravljenia od mesa otočnih janjaca, ovaca ili goveda, svježe ulovljene ribe i povrća koje ne poznaje nikako špricanje. Falklandi rabe britansku funtu, no njihove

Panorama Stanleya



su novčanice drukčije dizajnirane od britanskih koje su također u uporabi. Karticama se može plaćati tek na nekoliko mesta, a bankomati još ne postoje.

Kazališna predstava "Balkanski špijun"

■ U organizaciji Odjela za kulturno-društvene djelatnosti Službe za odnose s javnošću i informiranje MORH-a **18. listopada u 19 sati u Domu HV-a "Zvonimir"** održat će se predstava za odrasle "BALKANSKI ŠPIJUN" u izvedbi glumaca kazališta "Kerempuh". Igraju Mustafa Nadarević, Elizabeta Kukić, Edo Vujić, Anita Matić, Duško Gruborović i dr., a predstava traje 135 min. **Besplatne ulaznice mogu se rezervirati od 11. listopada, isključivo od 10 do 12 sati u Odjelu za kulturno-društvene djelatnosti, Stančićeva 6, tel./fax: 68-935.**

Izložba skulptura

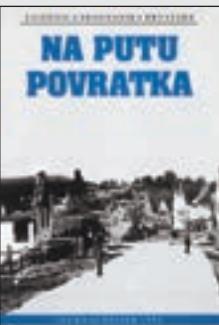
■ U galeriji MORH-a "Zvonimir" otvorena je samostalna izložba akademskog kipara iz Zagreba Ivana Branka Imrovića. Na izložbi pod nazivom "SKULPTURE: TEREAKOTA (2000. - 2004.)" autor se predstavio s tridesetak recentnih skulptura u tehnici terakote kombiniranoj s asamblažom i ready-made objektima. Izrazito figurativan, Imrović se izražava u manjim, komornim formama, kojima, smještajući ih u staklene kubuse, daje novu dimenziju ograničavanja-produbljivanja prostora.

Izložba je organizirana u prigodi Dana neovisnosti RH, 8. listopada, a može se razgledati do 18. listopada, radnim danom od 11 do 18 i subotom od 10 do 12 sati; ulaz slobodan.

BIBLIOTEKA**Zajednica prognanika Hrvatske: Na putu povratka, Journal, Osijek, 1994.**

Ratne strahote 1991. godine natjerale su više od pola milijuna, uglavnom Hrvata, da napuste svoje domove i imanja. Nitko od njih nije slutio da će to progonstvo tako dugo trajati. Prestankom bombardiranja i smirivanjem ratnih operacija, sredinom 1992., jedan dio prognanika vratio se u ona rubna područja gdje su se vodile borbe, ali koja nisu pala u ruke srpskog okupatora. Drugi karakterističan primjer bio je povratak prognanika u okupirana područja oko Dubrovnika, koja je oslobođila Hrvatska vojska. No, ipak je više od 250.000 prognanika ostalo daleko od svojih domova, bez igde ičega.

Boreći se za njihova prava, osnovana je Zajednica prognanika Hrvatske koja je činila pritisak na hrvatsku Vladu i međunarodne čimbenike kako bi se njihov status poboljšao i ubrzačao povratak kućama. Zajednica prognanika uputila je mnoštvo pisama i apela Vijeću sigurnosti UN-a i tadašnjem glavnom tajniku Boutrosu Boutrosu Ghaliu, kao i mnogim državicima svijeta, a imali su i brojne kontakte s čelnicima hrvatske Vlade i tadašnjim predsjednikom Franjom Tuđmanom. Ova knjiga svjedoči o svim njihovim nastojanjima da se prognanici što prije vrate svojim domovima.



Nikolina PETAN

13. listopada 54. Otrovan rimski car Klaudije

Klaudije je bio četvrti rimski car. Bio je unuk Lijeve Druzile, žene prvog rimskog cara Augusta, te nećak drugog rimskog cara Tiberija. U mladosti je bio veoma boležljiv, a smatrali su ga i proglupim, te nesposobnim za obnašanje državničkih dužnosti. Prvu državničku funkciju počeo je obnašati tek u 47. godini života, kada je postao konzul tijekom vladavine njegovog nećaka, cara Kaligule. Kada je 41. godine Kaligula ubijen, pretorijanci su pronašli Klaudija kako se skriva u palači, te su ga izvukli van i proglašili carem. Postavši vladarom najveće države Sredozemnog bazena, preživjevši prvu godinu vladavine, Klaudije je pokazao da nije toliko glup koliko su ga smatrali oni koji su ga postavili, već da je ustvari vrlo sposoban vladar. Godine 43. počeo je rimska osvajanja na Britanskom otoku, proširio se i na istoku prema Judeji i Trakiji, uspješno se borio protiv Germana na sjeveru, a i Mauretaniju (danas Maroko i istočni Alžir) je učinio rimskom provincijom. Njegova vladavina je označena kao razdoblje u kojem je smanjen utjecaj u vlasti rimskih patricijskih porodica. Njegova žena Mesalina bila je poznata kao vrlo okrutna u obračunavanju s protivnicima, ali i kao razvratnica, pa ju je Klaudije ubio te se oženio nećakinjom Agripinom Mladom. Ubrzo nakon toga Agripina ga je otrovala pa je umro 13. listopada 54., a umjesto njegova sina Britanika na tronu ga je naslijedio Agripinin sin Neron.

13. listopada 1884. Greenwich postao nulti meridijan

Kolonizacija i osvajanja "novih svjetova" stoljećima su se provodili pomorskim putovima. Navigacija na oceanima ovisila je o točnosti i preciznosti karata, a za njihovu je uporabu bitno točno i precizno mjerjenje vremena. Problem je bio u tome što se sve do 1884. godine svaka pomorska sila koristila vlastitim početnim meridijanom. Tako je na primjer Francuzima početni meridian godinama prolazio Kanarskim otocima. Napokon su se predstavnici 22 zemlje 13. listopada 1884. na konferenciji u Washingtonu dogovorili o međunarodno priznatom nultom meridijanu. S obzirom na to da je u to vrijeme najveća pomorska i imperialna sila bila Velika Britanija lakoćom je pobijedio londonski opservatorij na Greenwichu. Nulti meridian je označen i do danas je ostao omiljeno mjesto londonskih turista.

leonriz@net.hr

SLOVO DUHOVNOSTI**Nedjelja 10. listopada**

Isus prolazeći kroz neko selo sretne deset gubavaca koji ga zamole da ih ozdravi. Isus ih ozdravi, a samo jedan se vrati zahvaliti. Sažetak je to nedjeljnog evanđelja koje nam tako zorno pokazuje i našu današnju stvarnost. Ništa se nije promijenilo! Nezahvalnost susrećemo na svakom koraku. Koliko puta smo u sebi osjetili ono "nešto" nakon što smo nečiju molbu ispunili, a on nas se nakon toga nije ni sjetio? Koliko puta smo Boga za nešto molili, a nakon ispunjene molbe "zaboravili" zahvaliti kao da se to dogodilo samo po sebi ili našim vlastitim zaslugama? Koliko puta smo na vlastitoj koži osjetili tu nezahvalnost, a u obrnutoj situaciji i mi se pokazali nezahvalnicima? Pa u čemu je onda problem? Ne bi li nam vlastito iskustvo trebalo pokazati kakvi ne bismo trebali biti? Tako je na žalost u svemu. Ne učimo ništa iz tudihih, a još manje iz vlasitih pogrešaka. I zato smo stalno u začaranom krugu. Sva sreća da se uvijek nađe barem jedan koji zna reći "hvala".

Željko STIPANOVIĆ



Austrijski husari

Mnogima naziv **husar** u sjećanje priziva kakav mit, slavnu bitku, salonsku galanteriju ili pak umješnost rukovanja sabljom. Premda se ta legendarna laka konjica brzo ustoličila u svim vojskama Europe, a potom i u mnogim zemljama izvan njezinih granica, domovina husara bila je i ostala mađarska pusta. Neki bi stoga htjeli i sam naziv **husar** dovesti u svezu s mađarskim rijećima **husz** (dvadeset) i **ar** (istraživanje), no više je onih koji naziv husar izvode iz latinske riječi **cursarius** (u talijanskom jeziku **corsare**) iz koje se u našem jeziku razvio naziv gusar, a u mađarskom **huszar**.

Početkom XVI. stoljeća, kad je ugarska kruna prešla u posjed **Habsburgovaca**, u austrijskoj carskoj vojsci počeli su služiti i mađarski vojnici, a od svih postrojbi najpoznatija je postala upravo laka konjica - husari, lako naoružani i iznimno pokretni i hitri. Što se njihove odore tiče, korijene joj valja potražiti u nošnji mađarskih pastira nekog davnog vremena.

Orlovo pero koje su nosili na pokrivalima za glavu bilo je oznaka hrabrosti, a krvnena podstava kaputića ovješenog preko ramena podsjećala je na grabežljive vukove s kojima su se oni davnii pastiri često morali ogledati kako bi sačuvali svoje stado.

Najstarija husarska regimena u sastavu austrijske vojske bila je osnovana 1688. godine, a na njezinim odorama posebice su u oči upadali gajtani koji-

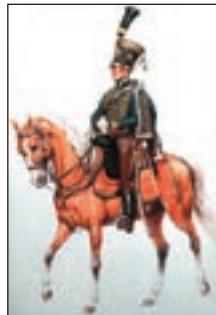
ma je bio prekriven kratki husarski kaputić. Premda je riječ o najdomljivijem dijelu husarske odore, razlog za njegovu široku uporabu bio je vrlo prozaičan: gajtani su se šili i rabili samo zato što tada još nije bila poznata tehnika ušivanja rupica u tkaninu u koje bi se puceta ugurala na način kao što se to još uvijek čini. Umjesto pucetima i rupicama, husarski su se kaputići zakopčavali uz pomoć omči i gajtana koji su se navlačili na našivena puceta cilindrična oblika.

Godine 1757. u Austriji je za husarske odore bila propisana plava boja, ali tog se pravila u početku malo tko držao. Husarski su se časnici međusobno gotovo nadmetali tko će imati ljepše izrađenu odoru.

Pokrivala za glavu i ostali umeci izradivali su se od skupog krvnog krzna, a torbice koje su visile uz sablje u pravilu su bile pravo umjetničko djelo s mnogo rezbarija u srebru i zlatu. Časnici su nosili velike brkove, a kosu u pravilu češljali po posljednjoj modi.



Jurica MILETIĆ



www.un.org



Službeni site **Ujedinjenih naroda** jedna je od zanimljivijih Internet stranica s obzirom na važnost te institucije u svijetu, te sudjelovanja pripadnika hrvatskih oružanih snaga u UN-ovim mirovnim misijama. **Home page** nudi isključivo izbor jezika, no, kad to 'riješite' otvara se početna stranica s nizom linkova od kojih izvajamo **The Situation in Iraq, Main bodies** (popis svih tijela UN-a), **International Law** (Međunarodno pravo) i **UN Actions Against Terrorism**.

Naravno, UN-ov site ima i link prema **Multimediji (Radio, TV, Photo)** - link u gornjem lijevom dijelu stranice), a fotografije, njih više od 300 000 raspoređene su po godinama (prve fotografije datirane su na 1947.), temama (poput Skupštine UN-a, mirovnih misija...) i drugim kategorijama koje znatno olakšavaju pretraživanje. Nažalost, slike su na maksimalno srednjoj rezoluciji, premda se mora priznati kako su neke u koncepciskom smislu vrlo dobre, čak i izvrsne.

Link **UN News Centre** otvara podstranicu s nizom novosti, ali i velikom arhivom starih članaka o radu i djelovanju UN-a. Poput te podstranice i ostale povezane linkovima nude veliku količinu sadržaja i olakšavaju posjetitelju pronađetak željenih informacija.

Ivan BELINEC

KVIZ

1. Republika Hrvatska 8. listopada slavi...

- a) Dan državnosti
- b) Dan domovinske zahvalnosti
- c) Dan nezavisnosti



2. Tko je proglašio neovisnost Republike Hrvatske?

- a) Hrvatski sabor
- b) Vlada RH
- c) Predsjednik RH

3. Koje godine je Republika Hrvatska prekinula sve državne i zakonske veze s Jugoslavijom?

- a) 1989.
- b) 1990.
- c) 1991.

4. Dan uoči donošenja povjesne odluke o neovisnosti Republike Hrvatske...

- a) raketirana je zgrada Hrvatskog sabora
- b) raketirani su Banski dvori, sjedište Predsjednika RH
- c) raketirana je zgrada Vlade RH



5. Prvi znak "Republika Hrvatska" s hrvatskim grbom postavljen je na graničnom prijelazu s:

- a) Jugoslavijom
- b) Italijom
- c) Mađarskom

HRVATSKI VOJNIK



www.hrvatski-vojnik.hr